

חוק לניהול מוסדות (מקרים מיוחדים), תשי"ב — 1952 *

מסור" — פירושו

1. בחוק זה, "מוסד" פירושו — מוסד או מקום אחר המשמש או שנועד לשמש, כולו או חלקו, כמקום מגורים, איכסון או אישפוז לאחד מאלה:

(1) לוקים בגופם או בנפשם;

(2) קשי חינוך;

(3) יתומים, זקנים, או נכים;

(4) עוברי אורח.

צו הנהלה

2. (א) רשאי בית משפט מחוזי, על פי בקשתו של היועץ המשפטי לממשלת ישראל, או של המוסד הנוגע בדבר, לצוות, כי הנאמן הציבורי לעניני צדקה (להלן — הנאמן) יתפוס מוסד על מקרקעיו ומטלטליו, יחזיק בו וינהל אותו. לצו כזה ייקרא "צו הנהלה".

(ב) לא יתן בית המשפט צו הנהלה אלא למען מנוע הפרעות בהנהלה היעילה של המוסד בהתאם למטרות שלהן נוסד.

(ג) בית המשפט רשאי, על פי בקשתו של היועץ המשפטי לממשלת ישראל או של המוסד או של כל אדם מעונין, לשנות ולבטל צו הנהלה או להתנות בו תנאים מדי פעם בפעם.

(ד) היה המוסד הקדש שנוצר לפני בית דין דתי, תהא הסמכות הנתונה לבית המשפט המחוזי לפי סעיף זה ולפי סעיפים 3 ו-6 — לבית הדין הדתי המוסמך.

הנכלת זמן

3. צו הנהלה לא יינתן לתקופה העולה על שנה אחת, אולם רשאי בית המשפט להאריך את תקפו של הצו לתקופה נוספת שלא תעלה בכל פעם על ששה חדשים.

הנהלת המוסד

4. ניתן צו הנהלה, ינהל הנאמן את המוסד, אם בעצמו ואם באמצעות מנהל או מינהלה שמונו על ידיו, לפי אפיו המיוחד של המוסד בהתאם לכוונה המוצהרת של מייסדיו.

הנאמן מורשם של בעלי המוסד

5. בכל ענין הנוגע להנהלת המוסד רואים את הנאמן כאילו פעל כמורשם של בעלי המוסד.

ביטול הסכמים

6. (א) הנאמן רשאי, באישור בית המשפט, לבטל או להשהות, לתקופה שבה צו ההגנה עומד בתקפו, כל הסכם הנוגע למוסד או שהמוסד הוא צד לו, אם הוא סבור כי ביטול או השהייה כאמור דרושים לניהול יעיל של המוסד.

(ב) שימוש בסמכות לפי סעיף זה אינו מוציא תביעה אזרחית נגד המוסד או בעליו.

אי התערבות בעניני המוסד

7. כל זמן שצו הנהלה עומד בתקפו, לא תהא לבעלי המוסד או לאדם אחר, פרט לנאמן, כל זכות להחזיק בו או בחלק ממנו, להתערב בהנהלתו, להיכנס לתוכו או להוציא מתוכו מטלטלים, אלא על פי היתר בכתב מאת הנאמן.

צו יציאה

8. (א) רשאי שופט שלום, על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלת ישראל או על פי בקשת המוסד הנוגע בדבר, ואם ניתן צו הנהלה — רשאי הנאמן, לצוות על כל אדם הנמצא בשטח המוסד לצאת אותו שטח, לזמן שייקבע בצו או ללא תחום זמן, ולא להיכנס אליו עוד לכל מטרה שהיא אלא בהסכמת הנאמן בכתב ולפי התנאים שייקבעו בהסכמה. לצו כזה ייקרא "צו יציאה".

* נתקבל כנסת כיום כ"א באב תשי"ב (12 באוגוסט 1952); הצעת החוק ודרכי הסכר נתפרסמו בהצעות חוק 95 סיום ג' בכסלו תשי"ב (2.12.51), עמ' 82.

(ב) ניתן צו יציאה על ידי נאמן, רשאי כל מי שנפגע על ידי הצו לערער עליו לפני שופט שלום, ובלבד שהגשת הערעור לא יעכב ביצוע הצו.

(ג) לא יינתן צו יציאה אלא אם שופט השלום או הנאמן ישוכנע שהצו דרוש למען מנוע הפרעות בניהול היעיל של המוסד בתנאים למטרות שלהן נוסד.

(ד) צו יציאה יעמוד בתוקף על אף האמור בכל חוק או בכל הסכם.

(ה) רואים צו יציאה כאילו הובא לידיעת האדם שעליו ניתן, אם פורסם או הומצא בכל דרך של פרסום והמצאה שהורה עליה שופט השלום או הנאמן.

9. לא יינתן צו יציאה אלא אם הועמד לרשות האדם שנגדו מכוון צו היציאה מקום מגורים אחר, אם לא היה לו מקום מגורים אחר מחוץ לשטח המוסד ונתקיים בו אחד מאלה:

(א) הוא היה, לגבי מקום מגוריו בשטח המוסד, מוגן מפני צו פינוי לפי פקודת הגבלת שכר דירה (דירות), 1940, או לפי פקודת ההגבלות על שכר דירה (בתי עסק), 1941, או

(ב) הוא היה, מפאת גילו, מומו, או מצב בריאותו, מחוסר יכולת להשיג לעצמו מקום מגורים אחר.

10. מי שנצטווה לצאת שטח מוסד כאמור בסעיף 8 (א), חייב למלא אחר הוראות צו היציאה תוך 48 שעות מזמן שהובא הצו לידיעתו כאמור בסעיף 8 (ה).

11. (א) לפי דרישת הנאמן חייב קצין משטרה בדרגת מפקח ראשון או למעלה מזה, להשתמש בכוח במידה הדרושה כדי לבצע כל צו שניתן לפי חוק זה.

(ב) לא ידרוש הנאמן שימשש בכוח לביצוע צו יציאה לפני תום 48 שעות מזמן בו הובא הצו לידיעת האדם שעליו ניתן, כאמור בסעיף 8 (א).

12. (א) מוסד שהיה משמש או נועד לשמש, ערב מתן צו הנחלה, מקור הכנסה לבעליו, רשאים הבעלים לתבוע את הריווח הנקי שבא למוסד בתנהלתו החדשה.

(ב) שר המשפטים ימנה, בהודעה ברשומות, ועדה המורכבת משופט, שימשש יושב ראש, ומשני חברים נוספים.

(ג) תביעה לפי סעיף זה תוגש, לפי בחירת הבעלים, לבית המשפט המוסמך או לוועדה.

(ד) החליט בית המשפט או תועדה על תשלום רוחיים לבעלים, ישלם תנאמן כפי שהוחלט.

(ה) שר המשפטים יקבע את סדרי הדין בפני הועדה.

13. העושה מעשה כדי להפריע או למנוע בעד הנאמן, או בעד מנהל או מינהלה שמונו על ידו, מלהשתמש בסמכותם לפי חוק זה, או כדי להפריע או למנוע ביצועו של צו יציאה, דינו — מאסר עד שנה אחת או קנס עד אלפיים לירות או שני הענשים כאחד.

14. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בכל דבר הנוגע לביצוע חוק זה.

חיים כהן
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יוסף שפרינצק
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיא המדינה

¹ ע"ר מס' 1085 מיום 20.12.40, תוס' 1, עמ' 230.
² ע"ר מס' 1086 מיום 31.8.41, תוס' 1, עמ' 265.